

Uddannelse i oplæring

SOCIAL- OG SUNDHEDSHJÆLPERUDDANNELSEN

THISTED KOMMUNE

SOCIAL- OG SUNDHEDSSKOLEN

Skive | Thisted | Viborg

INDHOLD

Uddannelse i oplæring	1
SOCIAL- OG SUNDHEDSHJÆLPERUDDANNELSEN	1
UDDANNELSE I OPLÆRING	3
Indledning:	3
Formål:	3
Oplæringsmål:	3
Bedømmelse.....	4
Hjælpekemaet - præstationsstandard:	4
Erklæring om oplæring – Godkendt/ikke godkendt:	5
OPLÆRINGSFORLØB I SOCIAL- OG SUNDHEDSHJÆLPERUDDANNELSEN	6
Oplæring 1 - PROFESSIONEL OMSORG OG SAMARBEJDE MED BORGEREN	6
Niveau ved slutningen af denne oplæringsperiode - Fokusmål er markeret med mørk farve:	7
Oplæring 2 – OMSORG, EGENOMSORG OG REHABILITERING I DET PRIMÆRE SUNDHEDSVÆSEN	9
Niveau ved slutningen af oplæringsperiode 2.....	10
NYTTIGE LINKS	13
Bilag 1: Taksonomitrappe	14

UDDANNELSE I OPLÆRING

Gældende for Thisted Kommune, Morsø kommune og Social- og sundhedsskolen STV.

Indledning:

Uddannelsen er en vekseluddannelse, hvor den teoretiske del - skoleuddannelsen og den praktiske del - oplæring gensidigt understøtter hinanden og derved fremmer elevens tilegnelse af de erhvervsfaglige kompetencer. Uddannelsen skal herunder bidrage til udvikling af elevens karakterdannelse, faglige stolthed og evne til selvstændig stillingtagen, samarbejde og kommunikation.

Det er det enkelte oplæringssteds ansvar at tilrettelægge og udvikle oplæringen ud fra uddannelsens mål, elevernes forudsætninger og oplæringsstedets muligheder. Ansvar for, at eleven gennem uddannelsen udvikler faglige og personlige kompetencer, er fordelt mellem arbejdsgiver, oplæringsstedet, skolen og eleven.

Dialogen og samspillet mellem skole, arbejdsgiver og oplæring er afgørende for en god uddannelse. Skolen og oplæringen samarbejder med eleverne, og sikrer den bedst mulige uddannelse.

Formål:

Eleven opnår erhvervsfaglige kompetencer gennem en aktiv deltagelse i oplæring gennem udførelse af og refleksion over de daglige arbejdsopgaver og teoretisk undervisning i uddannelsesspecifikke fag, grundfag, valgfri specialefag og valgfag.

Elevens arbejde med målene for oplæringen og fagmålene i undervisningen skal samlet set bidrage til at nå uddannelsens kompetencemål.

Oplæringsmål:

Uddannelsens oplæringsmål er på forskellig vis i spil gennem hele uddannelsen, hvor eleven skal opnå taksonomistigning fra begynder, til rutineret og afslutte med at nå det avancerede niveau.

Der kan være enkelte mål, som eleven af forskellige grunde ikke kan nå i den respektive oplæringsperiode. Er dette tilfældet, kan eleven alligevel få godkendt oplæringen. I sådanne tilfælde skal det fremgå af oplæringserklæringen og hjælpeskema, hvad det er, eleven ikke har nået, og derfor skal arbejde videre med i næste oplæringsperiode.

Bedømmelse

Hjælpekemaet - præstationsstandard:

Præstationsstandarderne; begynder, rutineret, avanceret skal anvendes inden for det niveau, som gælder for det enkelte uddannelsestrin. Avanceret niveau svarer til det niveau, en færdiguddannet forventes at løse sine opgaver på.

Begynderniveau.

Eleven kan løse en opgave og udføre en aktivitet i en kendt situation eller ud fra en kendt problemstilling eller kan udføre en mere kompliceret aktivitet under vejledning. På dette niveau lægges der vægt på personlig kompetence til at sætte sig ind i uddannelsens fundamentale kundskabs- og færdighedsområder og kompetence til at udvikle ansvarlighed og grundlag for fortsat læring. På begynderniveauet grundlægges ligeledes selvstændighed i opgaveløsningen.

Præstations-standard	Verbum	Arbejdsfunktion/opgave		Situation	Grad af ansvar og selvstændighed
Begynder	Deltage i, genkende, gengive, betjene, genfortælle medvirke	Grundlæggende, enkle, almindeligt forekommende, basale	Selve aktiviteten (arbejdsfunktion eller opgave)	I kendte situationer, i overskuelige situationer, i almindelige situationer	Under vejledning, selvstændighed grundlægges, efter instruktion

Rutineret niveau.

Eleven kan planlægge og gennemføre en opgave eller aktivitet eller løse et problem i en rutinemæssig eller kendt situation og omgivelse, alene og i samarbejde med andre. På dette niveau lægges vægt på den personlige kompetence til selvstændigt at sætte sig ind i mere komplicerede problemstillinger og til at kommunikere med andre om løsningen heraf. Yderligere lægges vægt på fleksibilitet og omstillingsevne.

Præstations-standard	Verbum	Arbejdsfunktion/opgave		Situation	Grad af ansvar og selvstændighed
Rutine	Planlægge, gennemføre, fremstille tilegne sig viden, varetage, betjene, indgå, tilpasse, justere, udvælge, sætte sig ind i, sammenligne, assistere	Almindelige, kendte, sædvanlige, et sortiment af, daglige, standard, traditionelle	Selve aktiviteten (arbejdsfunktion eller opgave)	I kendte situationer, alene og i samarbejde med andre, fleksibilitet	Selvstændigt, omstillingsevne, sikkerhedsmæssigt korrekt, ud fra beskrivelse/ anvisning

Avanceret niveau.

Eleven kan vurdere et problem, kan planlægge, løse og gennemføre en opgave eller aktivitet eller løse et problem også i ikke-rutinesituationer – alene eller i samarbejde med andre – under hensyn til opgavens art.

På dette niveau lægges vægt på den personlige kompetence til at tage selvstændigt ansvar og vise initiativ samt kompetence til selv at formulere og løse faglige og sociale opgaver og problemer. Yderligere lægges vægt på kvalitetssans og kreativitet.

Præstations-standard	Verbum	Arbejdsfunktion/opgave		Situation	Grad af ansvar og selvstændighed
Avanceret	Vurdere, planlægge, igangsætte, vise initiativ, formulere, begrunde, vejlede, optimere, koordinere, kombinere, tilpasse	Avancerede, sammensatte, komplicerede, komplekse	Selve aktiviteten (arbejdsfunktion eller opgave)	ikke-rutine-situationer, ukendte, nye	Kreativitet, selvstændigt ansvar, kvalitetssans, initiativ

Fra: Taksonomivejledning 2021, Børne- og Undervisningsministeriet

Erklæring om oplæring – Godkendt/ikke godkendt:

Eleven skal have opnået bedømmelsen godkendt for hver af oplæringsperioderne 1 og 2. Bedømmelsen i slutningen af en oplæringsperiode udmønter sig i godkendt/ikke godkendt og er en vurdering af om eleven har nået målene på det tilsigtede begynder, rutineret eller avanceret niveau.

Ved afslutning af 2. oplæringsperiode skal alle mål være nået på avanceret niveau for at bestå oplæring i Social- og sundhedshjælperuddannelsen.

OPLÆRINGSFORLØB I SOCIAL- OG SUNDHEDSHJÆLPERUDDANNELSEN

Oplæring 1 - PROFESSIONEL OMSORG OG SAMARBEJDE MED BORGEREN

Læringsfokus for del 1: (Skoleperiode 1 og oplæringsperiode 1)

At yde professionel omsorg og pleje i samarbejdet med borgeren

Med fokus på:

- Personlig pleje og professionel omsorg
- Kommunikation og etik
- Dokumentation
- Lovstof og Social- og sundhedshjælperens kompetenceområde
- Samarbejde med borgere med demens og pårørende
- Kost og motion til borgere med særlige behov (ældre, småtspisende, overvægtige og kronisk syge)

Kompetencemål i fokus:

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13

Oplæringsmål i fokus:

Særlig fokus på oplæringsmål nr. 1, 6, 7, 10, 11, 13, 14, 15

Niveau ved slutningen af denne oplæringsperiode - Fokusmål er markeret med mørk farve:

Oplæringsmål	BEGYNDER	RUTINERET	AVANCERET
1 Eleven kan professionelt og selvstændigt udføre personlig pleje og omsorg samt varetage personlig og praktisk hjælp, så borgeren kan bevare sin mulighed for livsudfoldelse og livskvalitet.			
2			
3			
4			
5			
6 Eleven kan, på baggrund af fagligt skøn af borgerens ernæringstilstand, iværksætte relevante initiativer, der fokuserer på borgerens kost og ernæring, herunder måltidets betydning.			
7 Eleven kan selvstændigt støtte, vejlede, igangsætte og evaluere fysiske, kulturelle, kreative og sociale aktiviteter sammen med borgeren for at støtte borgeren i at mestre eget hverdagsliv.			
8			
9			
10 Eleven kan med en målrettet kommunikation etablere, gennemføre og afslutte det professionelle møde med borgere og pårørende, herunder inddrage relevante samarbejdspartnere.			
11 Eleven kan møde andre mennesker på en etisk, empatisk og respektfuld måde samt reflektere og begrunde sin egen professionelle rolle i udviklingen af mellemmenneskelige relationer.			
12			
13 Eleven kan selvstændigt forflytte en borger i overensstemmelse med de ergonomiske principper og kan selvstændigt anvende og vedligeholde hjælpemidler og relevant velfærdsteknologi.			
14 Eleven kan selvstændigt anvende hygiejniske principper for personlig pleje samt medvirke til at forebygge smittespredning ud fra nationale og lokale retningslinjer samt vejlede borgere og pårørende herom.			

15 Eleven kan planlægge og udføre egne opgaver ud fra en forståelse af forskellen på ydelser, der reguleres efter Serviceloven og Sundhedsloven samt praktikstedets praksis for delegation af opgaver.			
16			

Oplæring 2 – OMSORG, EGENOMSORG OG REHABILITERING I DET PRIMÆRE SUNDHEDSVÆSEN

Læringsfokus for del 2: (Skoleperiode 2 og oplæringsperiode 2)

Professionel omsorg, pleje og praktisk hjælp i et rehabiliterende perspektiv, der understøtter borgerens livskvalitet og handlekompetence

Med fokus på:

- Tidlig opsporing med fokus på de hyppigst forekommende sygdomstilstande fx cystitis, febrile tilstande og dehydrering.
- Kultur og måltidets betydning
- Livsstilssygdomme fx KOL og diabetes
- Sundhedsfremme og forebyggelse
- Fysisk og psykisk arbejdsmiljø, ergonomi og velfærdsteknologi
- Psykiske sygdomme fx angst, depression og skizofreni
- Palliation, det tværprofessionelle samarbejde og omsorgs- og plejeopgaver ved livets afslutning.
- Den rehabiliterende tilgang
- Bæredygtighed

Kompetencemål i fokus:

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13

Oplæringsmål i fokus:

Særlig fokus på oplæringsmål nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16

Niveau ved slutningen af oplæringsperiode 2

Alle mål skal være på avanceret til slut i oplæring 2.

Oplæringsmål	BEGYNDER	RUTINERET	AVANCERET
1 Eleven kan professionelt og selvstændigt udføre personlig pleje og omsorg samt varetage personlig og praktisk hjælp, så borgeren kan bevare sin mulighed for livsudfoldelse og livskvalitet.			
2 Eleven kan, under hensyntagen til selvbestemmelsesretten, motivere borgeren til at tage aktivt del i det rehabiliterende forløb, så egenomsorg, trivsel og praktisk funktionsevne bevares i hverdagen i videst muligt omfang.			
3 Eleven kan arbejde sundhedsfremmende og forebyggende og reagere hensigtsmæssigt på ændringer i borgerens fysiske, psykiske og sociale sundhedstilstand.			
4 Eleven kan, under hensyntagen til livsstil og livsvilkår, selvstændigt motivere og understøtte borgeren i forhold til sundhedsfremme og forebyggelse samt informere borgeren om relevante private og kommunale tilbud, herunder kontakt til netværk og frivillige.			
5 Eleven kan ud fra et fagligt skøn, samt Sundhedsstyrelsens anbefalinger til tidlig opsporing, kommunale procedurer og retningslinjer, selvstændigt iværksætte handlinger, herunder relevante screeninger, i forhold til borgerens hverdagsliv.			
6 Eleven kan, på baggrund af fagligt skøn af borgerens ernæringstilstand, iværksætte relevante initiativer, der fokuserer på borgerens kost og ernæring, herunder måltidets betydning.			
7 Eleven kan selvstændigt støtte, vejlede, igangsætte og evaluere fysiske, kulturelle,			

kreative og sociale aktiviteter sammen med borgeren for at støtte borgeren i at mestre eget hverdagsliv.			
8 Eleven kan selvstændigt informere og understøtte i brug af digitale hjælpemidler med fokus på træning og praktisk hjælp.			
9 Eleven kan fagligt dokumentere den planlagte og gennemførte indsats i pleje-, trænings og/eller handleplaner i overensstemmelse med arbejdspladsens retningslinjer, herunder anvende elektroniske dokumentationssystemer.			
10 Eleven kan med en målrettet kommunikation etablere, gennemføre og afslutte det professionelle møde med borgere og pårørende, herunder inddrage relevante samarbejdspartnere.			
11 Eleven kan møde andre mennesker på en etisk, empatisk og respektfuld måde samt reflektere og begrunde sin egen professionelle rolle i udviklingen af mellemmenneskelige relationer.			
12 Eleven kan håndtere konflikter og arbejde voldsforebyggende ud fra arbejdspladsens retningslinjer for arbejdsmiljø.			
13 Eleven kan selvstændigt forflytte en borger i overensstemmelse med de ergonomiske principper og kan selvstændigt anvende og vedligeholde hjælpemidler og relevant velfærdsteknologi.			
14 Eleven kan selvstændigt anvende hygiejniske principper for personlig pleje samt medvirke til at forebygge smittespredning ud fra nationale og lokale retningslinjer samt vejlede borgere og pårørende herom.			
15 Eleven kan planlægge og udføre egne opgaver ud fra en forståelse af forskellen på ydelser, der reguleres efter Serviceloven og Sundhedsloven samt praktikstedets praksis for delegation af opgaver.			

16 Eleven kan selvstændigt arbejde inden for eget kompetenceområde og efter lokale kvalitetsstandarder for utilsigtede hændelser mv., og indgå i samarbejder med relevante kolleger og tværfaglige samarbejdspartnere.			
--	--	--	--

NYTTIGE LINKS

Bekendtgørelse og uddannelsesordning

[Social- og sundhedshjælper](#)

Lokal undervisningsplan

[Social- og sundhedshjælper - Social- og sundhedsskolen Skive - Viborg - Thisted](#)

Praktikerklæring og hjælpeskemaer

[Social- og sundhedshjælper - Social- og sundhedsskolen Skive - Viborg - Thisted](#)

Revideret 09.05.2025

Udviklet af arbejdsopgaver med praktisk anvendelse, uddannelsesstrategier fra Thisted Kommune samt kortlægnings fra Sotsu-STV 2022. I samarbejde med TEACH takkonstruktøren. Adfærdsmæssig model for praktisk færdighedsudvikling. Hvilke af Høperes nye oplysninger om holdningsændring, Praktisk færdighedsudvikling af Jan Blomhøj samt strategierne til vurdering af niveauet af Sotsu-uddannelsen Thisted Kommune